

4. Перерва П. Г. Науково-методичні підходи до вирішення проблем практичної реалізації механізму комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності / П. Г. Перерва, І. В. Гладенко, А. В. Косенко, М. М. Ткачов // Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». Технічний прогрес і ефективність виробництва. – 2008. – № 18. – С. 105–110.
5. Перерва П. Г. Підвищення конкурентоспроможності машинобудівних підприємств на засадах синергетичного бенчмаркінгу / П. Г. Перерва, Т. О. Кобелева, Н. П. Ткачова // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка»: зб. наук. пр. Сер.: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2015. – № 819. – С. 167–174.
6. Перерва П. Г. Розвиток методів вартісної оцінки нематеріальних активів та об'єктів інтелектуальної власності / П. Г. Перерва, О. П. Косенко, М. М. Ткачов // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: економічна. – Донецьк: ДНТУ, 2014. – № 4. – С. 57–66.
7. Перерва П. Г. Банкрутство, санація та реструктуризація підприємства як економічні категорії антикризового управління / П. Г. Перерва, Т. О. Кобелева, В. Л. Товажнянський // Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ»: зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – 2015. – № 59 (1168). – С. 148–152.
8. Перерва П. Г. Формування кон'юнктури ринку електротехнічної продукції / П. Г. Перерва, Т. О. Кобелева, Н. П. Ткачова // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Проблеми економіки та управління. – 2015. – № 815. – С. 118–125.
9. Ткачов М. М. Ринок контрафактної продукції в системі неформальної економіки / М. М. Ткачов // Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ»: зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – 2013. – № 22 (995). – С. 89–95.

ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЇ: ПРАКТИКА АУДИТУ У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

Г. О. Соболев, к. е. н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

Вищий навчальний заклад «Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Із становленням інформаційного суспільства оновлюються вимоги до системи менеджменту підприємства та його ключової

функції – аудиту. Поняття диджиталізації у професійних джерелах розглядається у широкому смисловому контексті: переведення медіаконтенту у цифровий вигляд; оцифровування; інтернет-охоплення; перехід інформаційного поля на цифрові технології тощо. Диджиталізацію інформації у системі менеджменту підприємства необхідно розглядати як сукупність процедур запису, обробки та передачі інформації за допомогою бінарно-кодованих знаків, що використовуються у комп'ютерній техніці.

Розроблений контент аудиту, крім суто технічних характеристик, повинен: відповідати вимогам законодавства, допускати врахування галузевих специфіки на облік і внутрішній контроль, реагувати на особливості організації управлінського обліку, розуміння організації внутрішнього середовища менеджменту. Посилюється аналітична складова процедур аудиту, оскільки аналіз бази облікових даних здійснюється за параметрами, заданим користувачем. Процедури контролю відбуваються поза уявного простору користувачів – у цифровому інформаційному середовищі.

Аудит в умовах диджиталізації перетворюється на інструмент універсального поглибленого аналізу відповідності цифрових обліково-інформаційних потоків на предмет законності, раціональності й економічної доцільності. Агреговані дані забезпечують розуміння сутності процесів управління та внутрішнього контролю експертною системою аудиту. Інформаційно-цифрове середовище системи менеджменту підприємства як джерело аудиту є «унікальним і потенційно неоціненим ресурсом». Аудитор як суб'єкт контролю задає параметри й одержує проміжний результат. Хід застосування процедур контролю є прихованим для користувача процесом. Технологія процесу контролю в умовах диджиталізації відбувається в алгоритмічній послідовності. На першому етапі відбувається ідентифікація бізнес-процесів на основі зведених журналів господарських операцій, а також відновлення інформаційних масивів у випадку внесення несанкціонованих змін.

Тобто фактичний зміст господарської операції визначається не лише на основі «чистового» варіанту реєстрів та облікових

регістрів, але й на основі наскрізного аналізу коректності внесених коригувань. Особлива увага приділяється легітимності користувача, що вніс зміни, даті внесених змін на предмет відповідності (допустимості) часу фактичного здійснення господарської операції тощо.

Основний етап – перевірка відповідності порядку відображення в обліку господарських операцій із вимогами законодавства, чинною практикою, правилами ведення обліку та складання фінансової звітності. Технічно відбувається порівняння змісту та форми ідентифікованих на попередньому етапі аудиту бізнес-процесів із якісними параметрами («ідеальною моделлю»). Формуються відповідні робочі записи аудитора з метою встановлення відхилень і ступеня їх критичності стосовно впливу на систему обліку та внутрішнього контролю. Робочі записи, подані у формі електронного документу, дозволяють оперативно узагальнити виявлені помилки та порушення за однорідністю господарських операцій; за єдністю механізму здійснення помилок, допущення порушень; за системністю повторюваності виявлених порушень; за обсягом господарської операції; за масштабом впливу на достовірність фінансової звітності, розмір фінансових результатів, наслідки управлінських рішень; за персоналізацією відповідальності тощо. Узагальнення та документування проміжних результатів аудиту є найвідповідальнішим і трудомістким етапом роботи аудитора. В умовах диджиталізації процедури аудиту здійснюються в алгоритмізованому порядку, прихованими від ока аудитора технічними засобами, що мінімізує втручання людського фактору в об'єктивність перевірки.

Робочі записи є основою для складання звіту незалежного аудитора. На підставі професійного судження аудитором формулюються профілактичні рекомендації з удосконалення обліку і внутрішнього контролю на підприємстві. В умовах диджиталізації виявляється можливість удосконалення моделі обліку й внутрішнього контролю шляхом експертного аналізу її ефективності. Прогресивні експертні системи аудиту вимірюють раціональність транзакцій інформаційних потоків для формування

управлінської інформації. Це дозволяє запропонувати розробникам програмного забезпечення напрями оптимізації алгоритму підготовки облікової інформації.

У цьому розкривається потужний потенціал застосування експертних систем аудиту для ідентифікації фактичної сутності бізнес-процесів, алгоритмізації руху облікових потоків, функціональності внутрішнього контролю.